Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (šeštoji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. vasario 4 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Žemės ūkis – Bendras rinkų organizavimas – Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007 – Pieno kvotos – Pertekliaus mokesčiai – Pienas, naudojamas eksportuoti į trečiąsias šalis skirto saugoma kilmės vietos nuoroda (SKVN) pažymėtų sūrių gamybai – Netaikymas – SESV 32 straipsnio a punktas, 39 straipsnio 1 dalis ir 2 dalies a punktas, 40 straipsnio 2 dalis ir 41 straipsnio b punktas – Proporcingumo ir nediskriminavimo principai – Galiojimas“

Byloje C-640/19

dėl *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacijaus regiono administracinis teismas, Italija) 2019 m. gegužės 21 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2019 m. rugpjūčio 28 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Azienda Agricola Ambrosi Nicola Giuseppe,

Azienda Agricola Castagna Giovanni,

Azienda Agricola Castellani Enio Nereo e Giuliano Ss,

Azienda Agricola De Fanti Maria Teresa,

Azienda Agricola Giacomazzi Vilmare,

Azienda Agricola Iseo di Lunardi Giampaolo e Silvano Ss,

Azienda Agricola Mastrolat di Mastrotto Franco e Luca Ss,

Azienda Agricola Righetti Michele e Damiano,

Azienda Agricola Scandola Stefano e Gianni,

Azienda Agricola Tadiello Roberto,

Azienda Agricola Turazza Mario,

Azienda Agricola Zuin Tiziano,

2 B Società Agricola Srl,

Azienda Agricola Fracasso Claudio,

Azienda Agricola Pozzan Mirko

* Proceso kalba: italų.

prieš

Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura (AGEA),

Ministero delle Politiche agricole e forestali

TEISINGUMO TEISMAS (šeštoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen (pranešėjas), teisėjai C. Toader ir M. Safjan,

generalinis advokatas J. Richard de la Tour,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Azienda Agricola Ambrosi Nicola Giuseppe*, *Azienda Agricola Castagna Giovanni*, *Azienda Agricola Castellani Enio, Nereo e Giuliano Ss*, *Azienda Agricola De Fanti Maria Teresa*, *Azienda Agricola Giacomazzi Vilmare*, *Azienda Agricola Iseo di Lunardi Giampaolo e Silvano Ss*, *Azienda Agricola Mastrolat di Mastrotto Franco e Luca Ss*, *Azienda Agricola Righetti Michele e Damiano*, *Azienda Agricola Scandola Stefano e Gianni*, *Azienda Agricola Tadiello Roberto*, *Azienda Agricola Turazza Mario*, *Azienda Agricola Zuin Tiziano* ir *2 B Società Agricola Srl*, atstovaujamų *avvocati* F. Manzo ir P. Romano,

– *Azienda Agricola Pozzan Mirko*, atstovaujamo *avvocatesse* E. Ermondi ir M. Aldegheri,

– Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* P. Gentili,

– Europos Komisijos, atstovaujamos D. Bianchi ir F. Moro,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1984 m. kovo 31 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 856/84, iš dalies keičiančio Reglamentą (EEB) Nr. 804/68 dėl bendro pieno ir pieno produktų sektoriaus rinkų organizavimo (OL L 90, 1984, p. 10), 1–3 straipsnių, 1992 m. gruodžio 28 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3950/92, nustatančio papildomą mokestį pieno ir pieno produktų sektoriuje (OL L 405, 1992, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 33 t., p. 104), 1 straipsnio ir 2 straipsnio 1 dalies, 2003 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1788/2003, nustatančio mokestį pieno ir pieno produktų sektoriuje (OL L 270, 2003, p. 123; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 40 t., p. 391), 1 straipsnio 1 dalies ir 5 straipsnio ir 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007, nustatančio bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendrasis bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas) (OL L 299, 2007, p. 1), 55, 64 ir 65 straipsnių ir minėtų reglamentų priedų išaiškinimo ir galiojimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Azienda Agricola Ambrosi Nicola Giuseppe* ir kelių kitų Italijos pieno gamintojų (toliau kartu – atitinkami gamintojai) ginčą su *Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura* (AGEA) (Žemės ūkio mokėjimų agentūra, Italija) ir *Ministero delle Politiche agricole e forestali* (Žemės ūkio ir miškų politikos ministerija, Italija; toliau – ministerija) dėl kompensavimo procedūrų ir šalyje pagaminamo kiekio apskaičiavimo, siekiant nustatyti papildomus mokesčius už 2008–2009 m. pieno ir pieno produktų prekybos laikotarpį.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Iš Reglamento Nr. 856/84 pirmos ir ketvirtos konstatuojamųjų dalių matyti, kad dėl pasiūlos ir paklausos pusiausvyros pieno sektoriuje nebuvimo Sąjungos teisės aktų leidėjas šiuo reglamentu šiame sektoriuje nustatė papildomo mokesčio sistemą, pagal kurią mokestis turėjo būti mokamas už pieno ir (arba) pieno ekvivalento kiekį, viršijantį nustatytiną referencinį kiekį.

4 1984 m. kovo 31 d. buvo priimtas Reglamentas (EEB) Nr. 857/84, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 804/68 5c straipsnyje numatyto mokesčio taikymo pieno ir pieno produktų sektoriuje bendrąsias taisykles (OL L 90, 1984, p. 13).

5 Papildomo mokesčio sistemos galiojimas buvo kelis kartus pratęstas, be kita ko, ir kelis kartus iš dalies pakeistu Reglamentu Nr. 3950/92.

6 Siekiant šią sistemą supaprastinti ir padaryti ją aiškesnę, minėtas reglamentas buvo panaikintas ir pakeistas Reglamentu Nr. 1788/2003, o šį savo ruožtu panaikino ir pakeitė 2008 m. balandžio 1 d. įsigaliojęs Reglamentas Nr. 1234/2007.

7 Reglamentas Nr. 1234/2007 taip pat buvo ne kartą iš dalies pakeistas ir galiausiai panaikintas 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013, p. 671). Vis dėlto pagal Reglamento Nr. 1308/2013 230 straipsnio 1 dalies a punktą pieno gamybos apribojimų sistemai iki 2015 m. kovo 31 d. buvo toliau taikomos Reglamento Nr. 1234/2007 II dalies I antraštinės dalies III skyriaus, 55 straipsnio bei 85 straipsnio ir IX bei X priedų nuostatos.

8 Pagrindinėje byloje nagrinėjamam ginčui, susijusiam su prekybos metais nuo 2008 m. balandžio 1 d. iki 2009 m. kovo 31 d., *ratione temporis* taikomas Reglamentas Nr. 1234/2007, iš dalies pakeistas 2008 m. kovo 17 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 248/2008 (OL L 76, 2008, p. 6) (toliau – Bendrasis bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas), kuriuo, siekiant padidinti Europos Sąjungoje pagaminamą pieno kiekį ir patenkinti pieno produktų rinkos poreikius, nuo 2008 m. balandžio 1 d. buvo 2 % padidintos visoms valstybėms narėms Reglamento Nr. 1234/2007 IX priede nustatytos kvotos.

Bendrasis bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas

9 Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento 36, 37, 51 ir 105 konstatuojamosiose dalyse buvo nustatyta:

„(36) Tebėra svarbus pagrindinis pieno kvotų [sistemos] tikslas sumažinti atitinkamo sektoriaus pasiūlos ir paklausos neatitikimą ir dėl to atsirandantį struktūrinį perteklių, taip pasiekiant didesnę rinkos pusiausvyrą. Turėtų būti išlaikytas mokestis[,] imamas už pieno kiekį, surinktą arba parduotą tiesiogiai vartoti viršijant tam tikrą garantuojamąją ribą. Atsižvelgiant į šio

reglamento tikslą, tam tikru mastu reikia visų pirma suderinti cukraus ir pieno kvotų [sistemų] terminiją, tuo pačiu visiškai išlaikant jų teisinį *status quo*. <…> Todėl Reglamente (EB) Nr. 1788/2003 apibrėžtos sąvokos „nacionalinis referencinis kiekis“ ir „individualus referencinis kiekis“ turėtų būtų pakeistos sąvokomis „nacionalinė kvota“ ir „individuali kvota“, nekeičiant apibrėžiamos teisinės prasmės.

(37) Iš esmės, pieno kvotų [sistema] pagal šį reglamentą turėtų būti nustatoma laikantis Reglamento (EB) Nr. 1788/2003. <…>

<…>

(51) Buvo patvirtinti keli teisiniai instrumentai, reglamentuojantys prekybą pienu, pieno produktais ir riebalais bei jų pavadinimus. J[a]is siekiama tikslo pagerinti pieno ir pieno produktų padėtį rinkoje bei užtikrinti sąžiningą konkurenciją iš pieno ir ne iš pieno pagamintų tepiųjų riebalų srityje, naudingą gamintojams ir vartotojams. 1987 m. liepos 2 d. Tarybos reglamente (EEB) Nr. 1898/87 dėl pavadinimų, naudojamų prekiaujant pienu ir pieno produktais, apsaugos [(OL L 182, 1987, p. 36; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 7 t., p. 247)] nustatytomis taisyklėmis siekiama apsaugoti vartotoją ir nustatyti pieno produktų ir su jais konkuruojančių produktų konkurencijos sąlygas produktų pavadinimų, ženklinimo ir reklamos srityje, kad būtų išvengta bet kokio iškraipymo. <…> Atsižvelgiant į šio reglamento tikslus, šios taisyklės turėtų būti išlaikytos.

<…>

(105) <…> Be to, į šį reglamentą įtraukiamos šių reglamentų nuostatos:

<…>

[Reglamento Nr. 1898/87]

<…>“

10 Šio reglamento 55 straipsnyje buvo numatyta:

„1. Kvotų sistema taikoma šiems produktams:

a) pienui ir kitiems pieno produktams, kaip nurodyta 65 straipsnio a ir b punktuose;

<…>

2. Jei gamintojas viršija nustatytą kvotą <…> tai už tokius kiekius mokamas pertekliaus mokestis, laikantis II ir III skirsniuose nustatytų sąlygų.

<…>“

11 Minėto reglamento 65 straipsnyje, kuriame iš esmės pakartojamos Reglamento Nr. 1788/2003 5 straipsnyje numatytos sąvokų apibrėžtys, buvo nustatyta:

„Šiame skirsnyje:

a) „pienas“ – iš vienos ar daugiau karvių primelžta produkcija;

b) „kiti pieno produktai“ – bet kuris pieno produktas, išskyrus pieną, visų pirma nugriebtas pienas, grietinėlė, sviestas, jogurtas ir sūris; prireikus jie perskaičiuojami į „pieno ekvivalentus“, taikant koeficientus, kuriuos turi nustatyti Komisija;

c) „gamintojas“ – ūkininkas, turintis ūkį geografinėje valstybės narės teritorijoje ir gaminantis pieną bei juo prekiaujantis arba ketinantis tai daryti artimiausiu metu;

d) „ūkis“ – ūkis, kaip apibrėžta [2003 m. rugsėjo 29 d. Tarybos r]eglamento (EB) Nr. 1782/2003[, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams (OL L 270, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 40 t., p. 269),] 2 straipsnyje;

e) „supirkėjas“ – įmonės arba grupės, kurios superka pieną iš gamintojų, tam kad:

– jis būtų surenkamas, pakuojamas, laikomas, atšaldomas ar perdirbamas, taip pat pateikiamas pagal sutartį,

– jį parduotų vienai ar daugiau įmonių, apdorojančių arba perdirbančių pieną ar gaminančių kitus pieno produktus.

<…>

f) „pristatymas“ – pristatymas pieno, kurį be jokių kitų pieno produktų gamintojas pristato supirkėjui nepaisant, ar jį veža pats gamintojas, supirkėjas, tokius produktus gaminanti ar apdorojanti įmonė ar trečioji šalis;

g) „tiesioginis pardavimas“ – bet koks pardavimas ar perdavimas, kai gamintojas pieną parduoda ar perduoda tiesiai vartotojui, taip pat bet kuris gamintojo vykdomas kitų pieno produktų pardavimas ar perdavimas. <…>

<…>“

12 Šio reglamento 66 straipsnio 1–3 dalyse buvo nurodyta:

„1. Nacionalinės pieno ir kitų pieno produktų, kuriais iš dvylikos mėnesių laikotarpių, skaičiuojant nuo 2008 m. balandžio 1 d. (toliau – dvylikos mėnesių laikotarpiai), prekiaujama septynis iš eilės, gamybos kvotos nustatomos IX priedo 1 punkte.

2. 1 dalyje nurodytos kvotos padalinamos gamintojams pagal 67 straipsnį, atskiriant pristatymą ir tiesioginį pardavimą. Bet koks nacionalinių kvotų perviršis nustatomas kiekvienoje valstybėje narėje nacionaliniu lygiu pagal šį skirsnį ir atskiriant pristatymą bei tiesioginį pardavimą.

3. IX priedo 1 punkte nurodytos nacionalinės kvotos nustatomos nepažeidžiant galimo jų peržiūrėjimo atsižvelgiant į bendrą padėtį rinkoje ir konkrečias sąlygas tam tikrose valstybėse narėse.“

13 Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento 67 straipsnio 1 dalyje buvo nustatyta:

„Gamintojo individuali kvota arba kvotos 2008 m. balandžio 1 d. lygios jam skirtam individualiam nustatytajam kiekiui arba kiekiams 2008 m. kovo 31 d., nepažeidžiant kvotų perdavimo, pardavimo ir perskaičiavimo, kuris įsigalioja 2008 m. balandžio 1 d.“

14 Šio reglamento 68 straipsnyje buvo įtvirtinta:

„Valstybės narės priima taisykles, pagal kurias gamintojams būtų skiriama visa arba dalis kvotos iš nacionalinio rezervo, numatyto [71] straipsnyje, remiantis objektyviais kriterijais, apie kuriuos turi būti pranešta Komisijai.“

15 Minėto reglamento 71 straipsnio 1 dalyje buvo nustatyta:

„Kiekviena valstybė narė sudaro nacionalinį rezervą kaip nacionalinių kvotų, nustatytų IX priede, dalį, visų pirma kad galėtų vykdyti 68 straipsnyje numatytus paskirstymus. <…>“

16 To paties reglamento 75 straipsnio, skirto specialioms perdavimo priemonėmis, 2 dalyje buvo numatyta, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytos priemonės galėjo būti įgyvendintos nacionaliniu lygiu, atitinkamu teritoriniu lygiu arba nustatytose surinkimo zonose.

17 Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento 78 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje buvo nurodyta:

„Pertekliaus mokestis mokamas už pieno ir kitus pieno produktus, parduotus viršijus pagal II poskirsnį nustatytą nacionalinę kvotą.“

18 Šio reglamento 114 straipsnio 1 dalyje buvo numatyta:

„Žmonėms vartoti skirti maisto gaminiai gali būti parduodami kaip pienas ir pieno produktai[,] tik jei jie atitinka XII priede nustatytas sąvokų apibrėžtis ir pavadinimus.“

19 Minėto reglamento 201 straipsnyje buvo įtvirtinta:

„1. Atsižvelgiant į 3 dalį panaikinami šie reglamentai:

<…>

b) nuo 2008 m. balandžio 1 d. – Reglamentai <…> Nr. 1788/2003 <…>;

c) nuo 2008 m. liepos 1 d. – Reglamentai <…> Nr. 1898/87 <…>;

<…>

3. 1 dalyje minėtų reglamentų panaikinimas neturi įtakos:

a) remiantis šiais reglamentais priimtų Bendrijos teisės aktų galiojimui; ir

b) šiais reglamentais padarytų kitų Bendrijos teisės aktų, kurie nėra panaikinami šiuo reglamentu, pakeitimų tolesniam galiojimui.“

20 Pagal to paties reglamento 204 straipsnio 2 dalies g punktą nuo 2008 m. balandžio 1 d. jis buvo taikomas II dalies I antraštinės dalies III skyriuje nustatytai pieno gamybos apribojimo sistemai.

21 Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento IX priedo 1 punkte, kuriame nurodytos kiekvienai valstybei narei skirtos pieno kvotos, Italijos Respublikai buvo skirta 10 740 661,200 tonų.

22 Šio reglamento XII priede „Pieno ir pieno produktų apibrėžtys ir pavadinimai, nurodyti 114 straipsnio 1 dalyje“ buvo nustatyta:

„<…>

II. Termino „pienas“ vartojimas

1. Terminas „pienas“ reiškia tik per vieną ar kelis kartus primelžtą normalios tešmens sekrecijos pirminį produktą, į kurį nieko nepridėta ir nieko nepašalinta.

   Tačiau terminą „pienas“ galima vartoti:
   a) apibūdinant pieną, kuris buvo apdorotas nekeičiant jo sudėties, ar pieną, kurio riebalų kiekis standartizuotas pagal 114 straipsnio 2 dalį, siejant su XIII priedu;
   b) kartu su vienu ar keliais žodžiais, apibūdinant pieno tipą, rūšį, kilmę ir (arba) numatomą tokio pieno paskirtį, arba aprašant fiziniam pieno apdorojimui taikytą būdą ar pieno sudėties pokyčius, atsiradusius tik dėl pieno papildymo natūralios kilmės pieno sudėtinėmis dalimis ir (arba) dėl jų pašalinimo.

2. Šiame priede „pieno produktai“ – tik iš pieno pagaminti produktai, kuriuos gaminant gali būti pridedama papildomų, jų gamybai reikalingų medžiagų, nenaudojamų pieno sudėtinių dalių visišku arba daliniu pakaitalu.

   Tik pieno produktams apibrėžti vartojami:
   a) šie pavadinimai:

      <…>
      viii) sūris,

      <…>
   b) faktiškai vartojami pieno produktų pavadinimai, kaip apibrėžta 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/13/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto produktų ženklinimą, pateikimą ir reklamavimą, derinimo [(OL L 209, 2000, p. 29; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 5 t., p. 75)] 5 straipsnyje.

3. Terminas „pienas“ ir pieno produktams apibrėžti skirti pavadinimai gali būti vartojami kartu su vienu ar keliais žodžiais, siekiant nurodyti sudėtinius produktus, kurių nė viena sudėtinė dalis nėra ir negali būti pieno sudėtinių dalių pakaitalas ir kuriuose pienas arba pieno produktas kiekybės arba gaminiui būdingų savybių požiūriu sudaro pagrindinę dalį.

4. Turi būti nurodyta pieno ir pieno produktų kilmė, kurią turi apibrėžti Komisija, jeigu tai nėra karvės pienas.“

Reglamentas (EB) Nr. 510/2006

23 2006 m. kovo 20 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 510/2006 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos (OL L 93, 2006, p. 12) antroje konstatuojamojoje dalyje buvo nurodyta:

„Reikėtų skatinti žemės ūkio produkcijos įvairinimą siekiant geresnės paklausos ir pasiūlos pusiausvyros rinkose. Tam tikras savybes turinčių produktų propagavimas galėtų duoti didelės naudos kaimo ekonomikai, visų pirma mažiau palankioms ūkininkauti ar atokioms vietovėms, didinant ūkininkų pajamas bei išlaikant kaimo gyventojus tose vietovėse.“

24 Šio reglamento 13 straipsnio 1 dalyje, kurios nuostatos buvo identiškos 1992 m. liepos 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2081/92 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos (OL L 208, 1992, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 13 t., p. 4) 13 straipsnio 1 dalies nuostatoms, buvo įtvirtinta „įregistruotų pavadinimų“ apsauga.

25 Reglamentas Nr. 2081/92 buvo panaikintas Reglamentu Nr. 510/2006; pastarasis, kaip nurodyta jo 20 straipsnio pirmoje pastraipoje, įsigaliojo 2006 m. kovo 31 d.

Reglamentas (EB) Nr. 248/2008

26 Reglamento Nr. 248/2008 3, 4 ir 5 konstatuojamosiose dalyse buvo nustatyta:

„(3) Taryba paprašė, kad įgyvendinus 2003 m. numatytas bendro pieno ir pieno produktų rinkos organizavimo reformas Komisija pateiktų rinkos apžvalgos ataskaitą, kad būtų galima įvertinti, ar reikia skirti papildomas kvotas.

(4) Ši ataskaita parengta ir daroma išvada, kad dėl dabartinės padėties Bendrijos ir pasaulio rinkose ir numatomos padėties jose iki 2014 m. galima papildomai padidinti kvotą 2 %, kad Bendrijoje būtų pagaminama daugiau pieno siekiant patenkinti didėjančią pieno produktų paklausą rinkoje.

(5) Todėl reikėtų 2008 m. balandžio 1 d. 2 % padidinti visų valstybių narių kvotas, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 IX priede.“

Italijos teisė

Dekretas įstatymas Nr. 49/2003

27 2003 m. kovo 28 d. *Decreto-legge n. 49, recante riforma della normativa in tema di applicazione del prelievo supplementare nel settore del latte e dei prodotti lattiero-caseari* (Dekretas įstatymas Nr. 49, kuriuo keičiamos nuostatos dėl papildomo mokesčio pieno ir pieno produktų sektoriuje taikymo), kuris, padarius pakeitimų, buvo pertvarkytas į įstatymą 2003 m. gegužės 30 d. Įstatymu Nr. 119 (GURI, Nr. 124, 2003 m. gegužės 30 d.; toliau – Dekretas įstatymas Nr. 49/2003), 2 straipsnio 1–2bis dalyse nustatyta:

„1. Nuo pirmojo šio dekreto taikymo laikotarpio individualūs referenciniai kiekiai, paskirstyti pristatymui ir tiesioginiam pardavimui, nustatomi sudėjus 1992 m. lapkričio 26 d. Įstatymo Nr. 468 2 straipsnyje numatytas A ir B kvotas, atsižvelgiant į sumažinimus pagal 1994 m. gruodžio 23 d. Dekretą įstatymą Nr. 727 <…> ir papildomus paskirstymus pagal 1999 m. kovo 1 d. Dekreto įstatymo Nr. 43 <…> 1 straipsnio 21 dalį.

2. AGEA <…> įsteigiamas viešasis kvotų registras, kuriame nurodomi kiekvienam gamintojui skirti individualūs referenciniai kiekiai, paskirstyti pristatymui ir tiesioginiam pardavimui.

2bis. Prieš kiekvieną prekybos laikotarpį regionai ir autonominės provincijos atnaujina ir nustato kiekvienam gamintojui skirtą individualų referencinį kiekį <…>“

Įstatymas Nr. 468/1992

28 1992 m. lapkričio 26 d. *Legge n. 468 – Misure urgenti nel settore lattiero-caseario* (Įstatymas Nr. 468 dėl skubių pieno ir pieno produktų sektoriaus priemonių) (GURI, Nr. 286, 1992 m. gruodžio 4 d.; toliau – Įstatymas Nr. 468/1992) 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse buvo numatyta:

„2. Gamintojams, priklausantiems asociacijoms, kurias jungia *Unione nazionale fra le associazioni di produttori di latte bovino* (*Unalat*) (Nacionalinė galvijų pieno gamintojų asociacijų sąjunga), ir tiems, kurie yra *Associazione produttori latte* (*Azoolat*) (Pieno gamintojų asociacija) nariai, pristatymo ir tiesioginio pardavimo kvotos paskirstomos į dvi atskiras dalis:

a) A kvotą, kuri lygi gamybos pajėgumams, skirtiems 1991–1992 m. laikotarpiui, o tai atitinka gamintojų 1988–1989 m. parduoto produkto kiekį. Gamintojų, kurių gamybai 1988–1989 m. laikotarpiu turėjo įtakos Reglamento Nr. 857/84 3 straipsnio 3 dalies antrojoje pastraipoje nurodyti įvykiai, atveju atsižvelgiama į laikotarpiu nuo 1985–1986 iki 1987–1988 m. parduoto produkto kiekį.

b) B kvotą, kuri lygi teigiamam a punkte nurodytų gamintojų parduoto kiekio 1991–1992 m. laikotarpiu ir 1988–1989 m. laikotarpiu skirtumui. Gamintojams, kurie išsiuntė [1985 m. rugsėjo 30 d. žemės ūkio ir miškų ministro dekreto], paskelbto 1985 m. spalio 8 d. GURI, Nr. 237, 2 straipsnyje numatytą deklaraciją ir kuriems a punkto nuostatos netaikomos, skiriama B kvota, atitinkanti 1991–1992 m. laikotarpiu parduoto produkto kiekį.

3. Jokiai asociacijai nepriklausantiems gamintojams skiriamos 1992 m. gegužės 26 d. žemės ūkio ir miškų ministro dekreto, paskelbto 1992 m. birželio 4 d. GURI, Nr. 130 paprastajame papildymo leidinyje, prieduose ir vėlesniuose šių priedų papildymuose nurodytos kvotos (t. y. A kvotos). Paskirstomi kiekiai negali viršyti 1990–1991 m. arba 1991–1992 m. laikotarpiu faktiškai pagamintų ir parduotų kiekių, išskyrus atvejus, kai gamintojas nutraukė veiklą prieš prasidedant 1990–1991 m. laikotarpiui ir negavo jokių išmokų, skiriamų dėl pieno gamybos arba skerdimo nutraukimo. <…>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

29 2008–2009 m. prekybos pienu ir pieno produktais laikotarpiu AGEA visiems atitinkamiems Italijos gamintojams išsiuntė pranešimus dėl kompensavimo ir šalyje pagaminamo kiekio apskaičiavimo procedūrų, siekdama nustatyti papildomus jiems teksiančius mokesčius.

30 Šie gamintojai pareiškė ieškinį, prašydami panaikinti jiems pateiktus nurodymus sumokėti mokestį ir visus su šiais nurodymais susijusius AGEA arba ministerijos atsiųstus raštus.

31 Jie tvirtina, kad šie aktai yra neteisėti, visų pirma, dėl Sąjungos teisės nesilaikymo. Savo teiginiams pagrįsti jie, be kita ko, nurodo, kad duomenys, naudojami pieno ir pieno produktų sektoriaus gamybos lygiui šalyje nustatyti, yra nepatikimi. Šie gamintojai mano, kad apskaičiuojant bendrą valstybėms narėms skirtą garantuotą kiekį nereikėtų įtraukti pieno kiekio, naudojamo eksportuoti į trečiąsias šalis skirtų saugoma kilmės vietos nuoroda (toliau – SKVN) pažymėtų sūrių gamybai.

32 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad pieno kvotų srityje būtinybė apsaugoti pieno ir pieno produktų pasiūlos ir paklausos pusiausvyrą yra susijusi tik su Sąjungos vidaus rinka. Todėl apskaičiuojant pieno kvotas ir nacionalinius referencinius kiekius neprivaloma įtraukti pieno, naudojamo eksportuoti iš Sąjungos skirtų SKVN pažymėtų sūrių gamybai; taigi papildomas mokestis turi būti taikomas tik karvės pieno ar kitų pieno produktų, kuriais prekiaujama tik Sąjungos rinkoje 12 mėnesių laikotarpiu, kiekiui.

33 Toks aiškinimas išplaukia tiek iš Reglamento Nr. 856/84, kurio nuostatos buvo pakartotos jį pakeitusiuose reglamentuose ir kuris susijęs tik su „Bendrijos pieno produktų rinka“, tiek iš Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento 51 konstatuojamosios dalies, kurioje nėra daroma aiškios nuorodos į eksportuoti už Sąjungos ribų skirtų produktų gamybą ir prekybą jais. Be to, 2004 m. kovo 25 d. Sprendimas *Azienda Agricola Ettore Ribaldi ir kt.* (C-480/00, C-482/00, C-484/00, C-489/00–C-491/00 ir C-497/00–C-499/00, EU:C:2004:179) nepaneigia tokio minėtų reglamentų aiškinimo.

34 Nacionalinis teismas pabrėžia unikalų SKVN pažymėtų produktų pobūdį. Tokių produktų gamybai naudojamas pienas turi specifinių savybių, nes jo gamyba ir naudojimas turi apsiriboti SKVN teritorija. Be to, šis pienas neturi nei atskiros rinkos, nei naudotojų, išskyrus šio produkto gamintojus. Jei galutinis produktas yra skirtas eksportuoti iš Sąjungos ir jis iš tikrųjų eksportuojamas, toks produktas negali turėti jokios įtakos pieno produktų paklausos ir pasiūlos santykiui valstybių narių vidaus rinkose.

35 Vadinasi, jei nustatant kiekvienai valstybei narei skirtą pieno kiekį būtų atsižvelgiama į pieno produktų, naudojamų eksportuoti į trečiąsias šalis, gamybai reikalingą pieno kiekį, nacionalinių (taigi ir individualių) referencinių kiekių neišeitų patikimai paskirstyti. Be to, jei pieno kiekiui, reikalingam eksportuoti į trečiąsias šalis skirtų SKVN pažymėtų sūrių gamybai, būtų taikoma ta pati pieno kvotų sistema, kaip ir pieno kiekiui, skirtam realizuoti Sąjungos viduje, tai reikštų, kad skirtingos situacijos yra vertinamos vienodai.

36 Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos apskaičiuojant nacionalines kvotas įtraukiamas pieno kiekis, naudojamas eksportuoti į trečiąsias šalis skirtų SKVN pažymėtų sūrių gamybai, yra suderinami su atitinkamomis papildomus mokesčius pieno sektoriuje nustatančių reglamentų nuostatomis.

37 Be to, šis teismas klausia, ar tokia pieno kvotų sistema galioja atsižvelgiant į SKVN apsaugos tikslus, SESV 32 straipsnio a punktą, 39 straipsnio 1 dalį ir 2 dalies a punktą, 40 straipsnio 2 dalį ir 41 straipsnio b punktą, taip pat į teisinio saugumo, teisėtų lūkesčių apsaugos, proporcingumo, nediskriminavimo ir ūkinės veiklos laisvės principus.

38 Šiomis aplinkybėmis *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacijaus regiono administracinis teismas, Italija) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [Reglamento Nr. 856/84] 1, 2 ir 3 straipsniai, [Reglamento Nr. 3950/92] 1 straipsnis ir 2 straipsnio 1 dalis, [Reglamento Nr. 1788/2003] 1 straipsnio 1 dalis ir 5 straipsnis ir [Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento] 55, 64 bei 65 straipsniai ir atitinkami priedai, atsižvelgiant į tai, kad jais siekiama išlaikyti pieno produktų pasiūlos ir paklausos pusiausvyrą ES rinkoje, turi būti aiškinami taip, kad apskaičiuojant „pieno kvotas“ neįtraukiama eksportuoti į trečiąsias šalis skirtų saugoma kilmės vietos nuoroda (SKVN) pažymėtų sūrių gamyba, laikantis pastarųjų produktų apsaugos tikslų, numatytų [Reglamento Nr. 2081/92] 13 straipsnyje, kaip patvirtinta [Reglamento Nr. 510/2006] ir [2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų (OL L 343, 2012, p. 1)] 4 bei 13 straipsniais, taikant SESV 32, 39, 40 ir 41 straipsniuose nustatytus principus?

2. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar tokia sistema turėtų būti aiškinama taip, kad ja draudžiama į individualų referencinį kiekį įtraukti pieno kvotas, naudojamas eksportuoti ne į ES šalis skirtų SKVN pažymėtų sūrių gamybai, kaip nurodyta [Dekreto įstatymo Nr. 49/2003] 2 straipsnyje ir [Įstatymo Nr. 468/1992] 2 straipsnyje, kiek ši nuostata susijusi su minėto Dekreto įstatymo Nr. 49/2003 2 straipsniu?

3. Ar [Reglamento Nr. 856/84] 1, 2 ir 3 straipsniai, [Reglamento Nr. 3950/92] 1 straipsnis ir 2 straipsnio 1 dalis, [Reglamento Nr. 1788/2003] 1 straipsnio 1 dalis ir 5 straipsnis ir [Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento] 55, 64 bei 65 straipsniai ir atitinkami priedai (kartu su nuostatomis, kuriomis jie perkeliami į Italijos teisę, t. y. [Dekreto įstatymo Nr. 49/2003] 2 straipsniu ir [Įstatymo Nr. 468/1992] 2 straipsniu, kiek jis susijęs su Dekreto įstatymo Nr. 49/2003 2 straipsniu), pagal kuriuos apskaičiuojant valstybėms narėms priskirtą kiekį įtraukiamas (o ne atvirkščiai) pienas, skirtas SKVN pažymėtų sūrių, kurie eksportuojami į trečiųjų šalių rinką ar yra jai skirti, gamybai, atsižvelgiant į šio eksporto dydį, prieštarauja apsaugos tikslams, numatytiems Reglamente Nr. 2081/92, kuriuo saugomi SKVN pažymėti produktai, visų pirma 13 straipsnyje, kaip patvirtinta Reglamentu Nr. 510/2006 ir Reglamentu Nr. 1151/2012, taip pat atsižvelgiant į apsaugos tikslus, nustatytus pastarojo reglamento 4 straipsnyje, ir pažeidžia SESV 32, 39, 40 ir 41 straipsnius ir teisinio saugumo, teisėto lūkesčių [apsaugos], proporcingumo ir nediskriminavimo principus, taip pat ūkinės veiklos laisvę eksportuojant į ne ES šalis?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

39 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės teiraujasi, ar Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento 55, 65 ir 78 straipsnius reikia aiškinti taip, kad pagal juos nedraudžiama apskaičiuojant pieno ir kitų pieno produktų gamybos nacionalines kvotas ir pertekliaus mokesčius įtraukti pieno kiekio, naudojamo eksportuoti į trečiąsias šalis skirtų SKVN pažymėtų sūrių gamybai.

40 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad šio reglamento 65 straipsnio a ir b punktuose „pienas“ ir „kiti pieno produktai“ nėra apibrėžiami atsižvelgiant į jų naudojimą tam tikrų išvestinių produktų, kaip antai SKVN pažymėtų sūrių, gamybai.

41 Be to, pirma, pagal minėto reglamento 55 straipsnio 1 dalies a punktą kvotų sistema taikoma to paties reglamento 65 straipsnio a ir b punktuose apibrėžtam pienui ir pieno produktams; ši kvotų sistema yra reglamentuojama jo 66–78 straipsniuose. Antra, kaip numatyta Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento 55 straipsnio 2 dalyje, jei gamintojas viršija nustatytą kvotą, už tokį kiekį mokamas pertekliaus mokestis laikantis šio reglamento II ir III skirsniuose nustatytų sąlygų.

42 Šiomis aplinkybėmis pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją aiškinant šias nuostatas reikia atsižvelgti ne tik į jų tekstą, bet ir į kontekstą ir teisės akto, kuriame jos įtvirtintos, tikslus (pagal analogiją žr. 2019 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Lexitor*, C-383/18, EU:C:2019:702, 26 punktą).

43 Reikia konstatuoti, kad nei su pieno kvotų sistema susijusiose nuostatose, nei nuostatose, reglamentuojančiose mokesčių už pieno ir pieno produktų kiekį, kuriuo prekiaujama viršijant šias kvotas, sistemą, nėra specialių taisyklių, skirtų pieno kiekiui, naudojamam kitų eksportuoti į trečiąsias šalis skirtų SKVN pažymėtų pieno produktų gamybai. Konkrečiai kalbant, šiomis nuostatomis minėtos sistemos nėra nustatomos pagal šiems pieno produktams suteikiamą pavadinimą ir galutinę šių produktų paskirties vietą.

44 Tokią išvadą patvirtina Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento tikslas, kuris, be kita ko, matyti iš jo 36 konstatuojamosios dalies, taip pat kelis kartus pratęstas apmokestinimo sistemos, taikomos Reglamente Nr. 856/84 nustatytą referencinį kiekį viršijančiam pieno kiekiui, galiojimas. Šis tikslas – sumažinti atitinkamo sektoriaus pasiūlos ir paklausos neatitikimą ir dėl to atsirandantį struktūrinį perteklių, užtikrinant geresnę rinkos pusiausvyrą. Iš tiesų Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė pieno kvotų ir pertekliaus mokesčių sistemomis paveikti visos pieno gamybos Sąjungoje augimą, neatsižvelgiant į šių produktų pardavimo rinkas.

45 Kaip pabrėžiama rašytinėse Italijos vyriausybės ir Komisijos pastabose, Sąjungos teisės aktų leidėjo siekiamas tikslas aiškiai matyti iš Reglamento Nr. 856/84 5 konstatuojamosios dalies, pagal kurią bendras Bendrijai garantuotas kiekis buvo nustatytas atsižvelgiant tiek į vidaus suvartojimo lygį, tiek į eksporto galimybes.

46 Be to, kaip matyti ir iš Reglamento Nr. 248/2008 4 konstatuojamosios dalies, Sąjungos teisės aktų leidėjas, siekdamas pateisinti papildomą kiekvienai valstybei narei skirtų pieno kvotų padidinimą 2 %, kad Sąjungoje būtų pagaminama daugiau pieno, taip patenkinant didėjančią pieno produktų paklausą rinkoje, rėmėsi Komisijos parengta rinkos apžvalgos ataskaitai dėl padėties Sąjungos ir pasaulio rinkoje.

47 Galiausiai reikia pripažinti, kad ieškovų pagrindinėje byloje siūlomas aiškinimas, pagal kurį apskaičiuojant nacionalines pieno ir kitų pieno produktų gamybos kvotas bei mokesčius už perteklių negalima įtraukti pieno kiekio, naudojamo eksportuoti į trečiąsias šalis skirtų SKVN pažymėtų sūrių gamybai, reiškia, kad kiekvieno gamintojo perdirbėjams tiekiamas pienas, naudojamas eksportuoti į trečiąsias šalis skirtų SKVN pažymėtų sūrių gamybai, turi būti tiksliai identifikuojamas ir atsekamas. Kaip pažymi Italijos vyriausybė ir Komisija, taikant pieno kvotų ir pertekliaus mokesčio sistemas, pagal Sąjungos teisę pieno gamintojai neprivalo numatyti tokio atsekamumo pagal tai, ar pienas yra skirtas SKVN pažymėtų sūrių, kurie turi būti eksportuojami į trečiąsias šalis, gamybai, ar ne.

48 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento 55, 65 ir 78 straipsnius reikia aiškinti taip, kad pagal juos nedraudžiama apskaičiuojant nacionalines pieno ir kitų pieno produktų gamybos kvotas ir pertekliaus mokesčius įtraukti pieno kiekį, naudojamą eksportuoti į trečiąsias šalis skirtų SKVN pažymėtų sūrių gamybai.

Dėl antrojo klausimo

49 Atsižvelgiant į pirmąjį klausimą pateiktą atsakymą, į antrąjį klausimą atsakyti nereikia.

Dėl trečiojo klausimo

50 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės prašo Teisingumo Teismo įvertinti Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento 55, 65 ir 78 straipsnių galiojimą tiek, kiek jais nedraudžiama apskaičiuojant nacionalines pieno ir kitų pieno produktų gamybos kvotas, taip pat pertekliaus mokesčius įtraukti pieno kiekį, naudojamą eksportuoti į trečiąsias šalis skirtų SKVN pažymėtų sūrių gamybai, atsižvelgiant tiek į SKVN apsaugos tikslus, kurie išplaukia iš Reglamento Nr. 510/2006 13 straipsnio, SESV 32 straipsnio a punkto, 39 straipsnio 1 dalies ir 2 dalies a punkto, 40 straipsnio 2 dalies ir 41 straipsnio b punkto, tiek į teisinio saugumo, teisėtų lūkesčių apsaugos, proporcingumo, nediskriminavimo ir ūkinės veiklos laisvės principus.

51 Kalbant visų pirma apie prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimus dėl Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento 55, 65 ir 78 straipsnių atitikties SKVN pažymėtų produktų apsaugos tikslams, kurie, be kita ko, išplaukia iš Reglamento Nr. 510/2006 13 straipsnio, reikia konstatuoti, pirma, kad tiek pieno kvotų sistema, tiek SKVN reglamentuojančiais teisės aktais siekiama bendrų tikslų, pavyzdžiui, be kita ko, sukurti geresnę pasiūlos ir paklausos pusiausvyrą rinkoje. Nors šiam tikslui pasiekti naudojamos priemonės nėra identiškos, iš Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento 36 konstatuojamosios dalies ir Reglamento Nr. 510/2006 2 konstatuojamosios dalies matyti, kad jos viena kitai neprieštarauja.

52 Reikia priminti, kad, kaip yra nurodyta Teisingumo Teismo 2019 m. spalio 17 d. Sprendimo *Caseificio Cirigliana ir kt.* (C-569/18, EU:C:2019:873) 36 punkte, SKVN taikomi teisės aktai apsaugo jų naudotojus nuo neteisėto trečiųjų asmenų, siekiančių pasipelnyti iš šių nuorodų reputacijos, naudojimosi šiomis nuorodomis.

53 Taigi šie teisės aktai yra priemonės, skirtos produkto kokybei išryškinti, remiantis iš anksto nustatytais kriterijais. Pieno kvotų sistema savo ruožtu apima gamybos kiekį reglamentuojančias nuostatas.

54 Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, grįsdamas motyvus, kodėl apskaičiuojant nurodytas kvotas nereikėtų įtraukti pagaminto pieno, naudojamo eksportuoti į trečiąsias šalis skirtų SKVN pažymėtų sūrių gamybai, remiasi Reglamentu Nr. 1898/87, kurio nuostatos nuo 2008 m. liepos 1 d. buvo panaikintos pagal Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento 201 straipsnio 1 dalies c punktą ir įtrauktos į šį reglamentą, kaip nurodyta jo 105 konstatuojamojoje dalyje.

55 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento 114 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad žmonėms vartoti skirti maisto gaminiai gali būti parduodami kaip pienas ir pieno produktai, tik jei jie atitinka XII priede, skirtame šioje nuostatoje nurodytoms pieno ir pieno produktų apibrėžtims ir pavadinimams, nustatytas sąvokų apibrėžtis ir pavadinimus.

56 Ši nuostata neturėtų būti suprantama taip, kad pagal ją numatoma neįtraukti pieno kiekio, naudojamo eksportuoti į trečiąsias šalis skirtų SKVN pažymėtų produktų gamybai. Iš tiesų šiomis nuostatomis, susijusiomis su pieno ir pieno produktų pavadinimo apsauga, buvo siekiama apsaugoti šį pavadinimą atsižvelgiant į jų natūralią sudėtį, siekiant apsaugoti gamintojų ir vartotojų interesus (šiuo klausimu žr. 1999 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *UDL*, C-101/98, EU:C:1999:615, 15 ir 32 punktus), ir jos neturi jokios reikšmės aiškinant pieno kvotų sistemos taikymo sritį, nes, kaip matyti iš minėto reglamento 51 konstatuojamosios dalies, šios nuostatos yra viena iš priemonių, reglamentuojančių prekybą pienu, pieno produktais ir riebalais ir jų pavadinimus.

57 Darytina išvada, kad SKVN apsaugos tikslais, išplaukiančiais iš Reglamento Nr. 510/2006 13 straipsnio, nereikalaujama, kad apskaičiuojant Bendrajame bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamente numatytas nacionalines pieno ir kitų pieno produktų kvotas nebūtų įtrauktas pieno kiekis, naudojamas eksportuoti į trečiąsias šalis skirtų SKVN pažymėtų produktų gamybai.

58 Kalbant apie prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimus dėl kvotų ir mokesčių permokos sistemos, išplaukiančios iš Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento 55, 65 ir 78 straipsnių, atitikties prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytiems ir šio sprendimo 50 punkte išvardytiems SESV straipsniams, reikia priminti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas bendros žemės ūkio politikos srityje turi didelę veiksmų laisvę, atitinkančią SESV 40–43 straipsniais jam priskirtus politinius įgaliojimus (2009 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Azienda Agricola Disarò Antonio ir kt.*, C-34/08, EU:C:2009:304, 44 punktas).

59 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimais siekiama išsiaiškinti, ar įgyvendinant šio sprendimo 48 punkte išaiškintą kvotų ir pertekliaus mokesčių sistemą nebuvo pažeisti SESV 32 straipsnio a punkte numatyti tikslai. Iš tiesų nacionalinis teismas teiraujasi, ar tokia sistema yra suderinama su šios SESV nuostatos tikslu, t. y. skatinti valstybių narių ir trečiųjų šalių prekybą.

60 Reikia pažymėti, kad nors pagal SESV 32 straipsnio a punktą, atlikdama SESV trečiosios dalies II antraštinės dalies 1 skyriuje „Muitų sąjunga“ jai pavestus uždavinius, Komisija atsižvelgia į poreikį skatinti valstybių narių ir trečiųjų šalių prekybą, iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą negalima daryti išvados, kad, nustatant pieno kvotų sistemą, nebuvo atsižvelgta į būtinybės skatinti valstybių narių ir trečiųjų šalių prekybą motyvus.

61 Bet kuriuo atveju, net jei pagal SESV 32 straipsnio a punktą Sąjungos teisės aktų leidėjas privalėtų neįtraukti pieno kiekio, naudojamo eksportuoti į trečiąsias šalis skirtų SKVN pažymėtų pieno produktų gamybai, atsižvelgiant į didelę Sąjungos teisės aktų leidėjo veiksmų laisvę bendros žemės ūkio politikos srityje, negalima teigti, kad neįtraukęs šio pieno į kvotų ir mokesčių už perteklių apskaičiavimą Sąjungos teisės aktų leidėjas viršijo jam įgyvendinant šią politiką suteiktą veiksmų laisvę.

62 Kalbant apie galimą SESV 39 straipsnyje nurodytų tikslų pažeidimą, reikia priminti, kad, kaip matyti iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos, Sąjungos institucijos turi užtikrinti nuolatinį derinimą, kurio gali prireikti dėl prieštaravimų, kylančių atskirai vertinant šiuos tikslus, ir esant reikalui suteikti vienam iš jų laikiną viršenybę, kurios reikalauja faktai ar ekonominės aplinkybės, į kurias atsižvelgdamos jos priima savo sprendimus (2009 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Azienda Agricola Disarò Antonio ir kt.*, C-34/08, EU:C:2009:304, 45 punktas, taip pat 2019 m. gruodžio 3 d. Nutarties *Fruits de Ponent / Komisija*, C-183/19 P, nepaskelbta Rinkinyje, EU:C:2019:1039, 25 punktas).

63 Viena vertus, kaip Teisingumo Teismas yra nusprendęs dėl Reglamento Nr. 1788/2003, Taryba, suteikusi laikiną viršenybę rinkų stabilizavimo tikslui, neperžengė savo veiksmų laisvės ribų (2009 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Azienda Agricola Disarò Antonio ir kt.*, C-34/08, EU:C:2009:304, 51 punktas).

64 Be to, mokesčio sistema siekiama atkurti pasiūlos ir paklausos pusiausvyrą pieno rinkoje, kuriai būdingi struktūriniai pertekliai, ribojant pieno produktų gamybą, todėl ji patenka tarp tikslų racionalizuoti pieno gamybą ir, prisidedant prie atitinkamų kaimo gyventojų pajamų stabilizavimo, išlaikyti tinkamą šios visuomenės dalies gyvenimo lygį (visų pirma žr. 2009 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Azienda Agricola Disarò Antonio ir kt.*, C-34/08, EU:C:2009:304, 53 punktą).

65 Tas pats pasakytina apie Bendrąjį bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentą. Iš tiesų, be kita ko, iš šio reglamento 36 ir 37 konstatuojamųjų dalių matyti, kad juo toliau siekiama Reglamento Nr. 1788/2003 tikslų ir taikomos jame patvirtintos priemonės.

66 Kita vertus, dėl to, kad Taryba, pažeisdama SESV 39 straipsnio 2 dalies a punktą, nustatydama pieno kvotų ir pertekliaus mokesčio sistemas, tariamai neatsižvelgė į specifines SKVN pažymėtų sūrių gamybai naudojamo pieno gamybos charakteristikas, nors SKVN yra glaudžiai susijusios su konkrečia geografine vietove, reikia priminti, kad šioje nuostatoje nustatyta pareiga, kuriant bendrą žemės ūkio politiką ir numatant konkrečius jos įgyvendinimo būdus, atsižvelgti į „žemės ūkio veiklos savitumą, kuris priklauso nuo žemės ūkio socialinės struktūros ir nuo struktūrinių bei gamtinių įvairių žemės ūkio regionų skirtumų“. Vis dėlto negalima teigti, kad SKVN ypatumai priskirtini prie minėtoje nuostatoje nurodytų struktūrinių ir gamtinių įvairių žemės ūkio regionų skirtumų, nes šie ypatumai susiję, be kita ko, su Sąjungos teisės aktų leidėjo pasirinkimu skatinti žemės ūkio produktų įvairovę, tuo tikslu išryškinant produktų kilmę.

67 Priešingai, Bendrajame bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamente yra tam tikrą lankstumą užtikrinančių nuostatų, kuriomis, be kita ko, leidžiama atsižvelgti į struktūrinius ir gamtinius įvairių žemės ūkio regionų skirtumus, pavyzdžiui, leidžiama peržiūrėti nacionalines kvotas, atsižvelgiant į bendrą padėtį rinkoje ir konkrečias sąlygas tam tikrose valstybėse narėse, kaip matyti iš šio reglamento 66 straipsnio 3 dalies, gamintojams leidžiama skirti visą arba dalį kvotos iš nacionalinio rezervo, kaip matyti iš minėto reglamento 68 straipsnio, arba valstybėms narėms leidžiama nustatyti specialias kvotų perdavimo priemones nacionaliniu lygiu, atitinkamu teritoriniu lygiu arba nustatytose surinkimo zonose, kaip nustatyta to paties reglamento 75 straipsnyje.

68 Be to, vien todėl, kad SKVN pažymėtų sūrių gamintojų padėtis skiriasi nuo kitų sūrių gamintojų padėties, nėra pagrindo teigti, kad, įtraukiant pieno kiekį, naudojamą eksportuoti į trečiąsias šalis skirtų SKVN pažymėtų sūrių gamybai, kai apskaičiuojamos nacionalinės kvotos ir mokesčiai už viršijant šias kvotas parduodamą kiekį, yra nepaisoma SESV 40 straipsnio 2 dalyje nustatytų ribų.

69 Šiuo klausimu pakanka priminti, kad pagal šią nuostatą bendras žemės ūkio rinkų organizavimas gali apimti visas priemones, būtinas SESV 39 straipsnyje nurodytiems tikslams pasiekti, ir turi pašalinti bet kokią Sąjungos gamintojų ar vartotojų diskriminaciją.

70 Pagal suformuotą jurisprudenciją nediskriminavimo principas reikalauja, jog panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos – vienodai, jei toks vertinimas negali būti objektyviai pagrįstas (2009 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Azienda Agricola Disarò Antonio ir kt.*, C-34/08, EU:C:2009:304, 67 punktas).

71 Kaip savo rašytinėse pastabose nurodo Italijos vyriausybė, vien dėl to, kad SKVN sūriu galima prekiauti pieno produktų rinkoje už Sąjungos ribų, negalima jo atskirti nuo kitų pieno produktų.

72 Bet kuriuo atveju Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad net darant prielaidą, jog Reglamente Nr. 1788/2003, kuris taikomas vienodai visiems referencinių kiekių turėtojams, nustatomas skirtingas požiūris į pieno kiekį, skirtą SKVN produktų gamybai, ir pieno kiekį, skirtą kitų pieno produktų gamybai, todėl nuo šio reglamento labiau nukenčia kai kurie gamintojai, toks skirtingas vertinimas nėra diskriminacija, jei priemonė, priimta organizuojant bendrąją rinką, turi skirtingą poveikį gamintojams, priklausomai nuo ypatingo jų gamybos pobūdžio, tačiau yra pagrįsta objektyviais prie bendro rinkos organizavimo veikimo pritaikytais kriterijais. Taip yra pieno kvotų ir mokesčio sistemų, kurios parengtos taip, kad bendra individualių referencinių kiekių kvota neviršytų bendro kiekvienai valstybei narei garantuoto kiekio, atveju (šiuo klausimu žr. 2009 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Azienda Agricola Disarò Antonio ir kt.*, C-34/08, EU:C:2009:304, 69 punktą).

73 Tuo remiantis darytina išvada, kad negalima teigti, jog pieno kiekio, naudojamo eksportuoti į trečiąsias šalis skirtų SKVN pažymėtų sūrių gamybai, įtraukimas į gamybą, kuriai taikoma ši sistema, pažeidžia nediskriminavimo principą.

74 Dėl galimo SESV 41 straipsnio b punkto pažeidimo reikia priminti, kad pagal šią nuostatą tam, kad būtų pasiekti SESV 39 straipsnyje nustatyti tikslai, bendros žemės ūkio politikos sistemoje galima imtis bendrų priemonių, skatinančių vartoti tam tikrus produktus. Tačiau ši nuostata nenumato Sąjungos institucijoms tenkančių įsipareigojimų.

75 Taip pat negalima teigti, kad šios pieno kvotų ir pertekliaus mokesčių sistemos pažeidžia proporcingumo principą. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas 2009 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Azienda Agricola Disarò Antonio ir kt.* (C-34/08, EU:C:2009:304) 83 punkte yra nusprendęs, kad Reglamento Nr. 1788/2003 nagrinėjimas atsižvelgiant į proporcingumo principą neatskleidė jokio elemento, galinčio paveikti šio reglamento galiojimą.

76 Tas pats pasakytina ir apie Bendrąjį bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentą. Iš tiesų šiame reglamente numatytas bendros pieno gamybos Sąjungoje apribojimas sudaro sąlygas lengviau realizuoti pieno gamybos perteklių Sąjungoje ir taip sumažinti pieno ir pieno produktų pasiūlos bei paklausos neatitikimą ir dėl to atsirandantį struktūrinį perteklių. Taigi negalima teigti, kad ši priemonė yra akivaizdžiai netinkama, siekiant įgyvendinti minėto reglamento 36 konstatuojamojoje dalyje nurodytą rinkų stabilizavimo ir didesnės pusiausvyros tikslą.

77 Be abejonės, pieno kvotų ir pertekliaus mokesčių sistemos gali dar labiau paveikti SKVN pažymėtų sūrių gamybai naudojamo pieno gamintojus ir jie gali būti įpareigoti apsirūpinti pienu tik iš tam tikros geografinės vietovės, o žemės ūkio rinkos mechanizmas suponuoja, kad kai pieno paklausa valstybėje narėje viršija pieno pasiūlą, ji gali iš kitų valstybių narių importuoti reikalingą pieno kiekį. Vis dėlto ši pasekmė neleidžia daryti išvados, kad, atsižvelgiant į Sąjungos teisės aktų leidėjo veiksmų laisvę bendros žemės ūkio politikos srityje, pieno kvotų sistema yra akivaizdžiai netinkama ja siekiamam pagrindiniam tikslui įgyvendinti.

78 Dėl tariamos Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento 55, 65 ir 78 straipsnių neatitikties teisinio saugumo, teisėtų lūkesčių apsaugos ir ūkinės veiklos laisvės principams reikia pažymėti, kad remdamasis nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateikta informacija Teisingumo Teismas negali išnagrinėti pieno kvotų ir pertekliaus mokesčių sistemų, kaip numatyta šiose nuostatose, atitikties minėtiems principams. Konkrečiai kalbant, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nenurodo priežasčių, dėl kurių jam kilo abejonių dėl šių sistemų galiojimo atsižvelgiant į minėtus principus.

79 Remiantis tuo, kas išdėstyta, į trečiąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad jį išnagrinėjus nebuvo nustatyta nieko, kas galėtų turėti įtakos Bendrojo bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento 55, 65 ir 78 straipsnių galiojimui.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

80 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (šeštoji kolegija) nusprendžia:

1. **2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007, nustatančio bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas, iš dalies pakeisto 2008 m. kovo 17 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 248/2008, 55, 65 ir 78 straipsnius reikia aiškinti taip, kad pagal juos nedraudžiama apskaičiuojant nacionalines pieno ir kitų pieno produktų gamybos kvotas ir pertekliaus mokesčius įtraukti pieno kiekį, naudojamą eksportuoti į trečiąsias šalis skirtų saugoma kilmės vietos nuoroda pažymėtų sūrių gamybai.**

2. **Išnagrinėjus trečiąjį klausimą nebuvo nustatyta nieko, kas galėtų turėti įtakos Reglamento Nr. 1234/2007, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 248/2008, 55, 65 ir 78 straipsnių galiojimui.**

Parašai.